בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַה״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזְער** שְׁלִיט״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרִסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרִסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן קנ״ט ו פָּרָשַׁת בַּמִּדְבָּר תשפ״ד

׳שָׁלוֹם־זָכָר׳

עִנְיָנָהּ שֶׁל סְעֻדָּה זוֹ, הַלִּמּוּדִים הַיּוֹצְאִים מִמֶּנָּה לְעוּבְדָא וּלְמַעֲשֶׂה, וְעִנְיָן מַאֲכָלֶיהָ וְהַשֵּׂכָר שֶׁשּׁוֹתִין בָּהּ מְעַט

* * *

מִנְהָג יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים, שֶׁבַּשַּׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה אַחַר לֵידַת בֵּן, קֹדֶם הַמִּילָה, עוֹשִׂין סְעֻדַּת מִצְוָה, וְנִקְרֵאת **״שָׁלוֹם־זָכָר״** (כְּמוּבָא בְּדִבְרֵי הָרַמ״א בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ, יוֹרֶה דֵּעָה, סִימָן רסה, סְעִיף יב), וְהַטַּעַם לִסְעֻדָּה זוֹ, כִּי בָּהּ מְנַחֲמִים אֶת הַוָּלָד מֵחֲמַת שֶׁהוּא אָבֵל עַל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא שָׂכַח, כִּי בְּמֵעֵי אִמּוֹ הוּא לוֹמֵד אֶת כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ, וּבְעֵת לֵידָתוֹ בָּא מַלְאָךְ וְסוֹטְרוֹ עַל פִּיו וְשׁוֹכֵחַ אֶת הַכֹּל (נִדָּה ל.), וּבִסְעֻדָּה שֶׁעוֹשִׂים בְּלֵיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ - מְנַחֲמִים אוֹתוֹ, וְלָכֵן הַמִּנְהָג שֶׁאוֹכְלִים פּוֹלִים וְחוּמּוּס, שֶׁהֵם מַאֲכָל אֲבֵלִים - מֵחֲמַת שֶׁעֲגוּלִים הֵם, וְרֶמֶז לְגַלְגֵּל הַחוֹזֵר בָּעוֹלָם, וְכֵן שׁוֹתִים קְצָת בִּירָה, עַל־שֵׁם הַכָּתוּב (מִשְׁלֵי לא, ו) ״תְּנוּ שֵׁכָר לְאוֹבֵד וְיַיִן לְמָרֵי נָפֶשׁ״, וְעוֹשִׂים ״לְחַיִּים״ לְבָרֵךְ וּלְהִתְבָּרֵךְ מִן הַבַּעַל הַשִּׂמְחָה שֶׁיִּהְיֶה הַבְּרִית בְּעִתּוֹ וּבִזְמַנּוֹ, וְיִזְכֶּה לְנַחַת דְּקְדֻשָּׁה.

וּבִסְעֻדָּה זוֹ, דַּרְכּוֹ שֶׁל מו״ר שְׁלִיט״א לְקַשֵּׁר אֶת עִנְיַן פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ וְעִנְיְנֵי דְּיוֹמָא לְעִנְיָנָהּ שֶׁל סְעֻדַּת **״שָׁלוֹם־זָכָר״**, בְּאֹפֶן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וְהַכֹּל עַל דֶּרֶךְ הִתְחַזְּקוּת נִפְלָאָה וְנֶחָמָה אֱמִתִּית לַתִּינוֹק הָאָבֵל, עִם לִמּוּדֵי חַיִּים מַעֲשִׂיִּים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, אַשְׁרֵי אֹזֶן שׁוֹמַעַת כָּל אֵלּוּ!

וְרָגִיל מו״ר שְׁלִיט״א לְהַזְכִּיר אָז אֶת שְׁאֵלָתוֹ שֶׁל הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע הַמּוּבֵאת ג׳ פְּעָמִים בְּדִבָּרָיו הַקְּדוֹשִׁים (הָרִאשׁוֹן בְּנֹעַם אֱלִימֶלֶךְ פָּרָשַׁת חַיֵּי שָׂרָה, ד״ה אוֹ יֵאָמֵר וְאַבְרָהָם; הַשֵּׁנִי בְּפָרָשַׁת וַיֵּקָרֵא, ד״ה וְזֶהוּ וְשָׁמְעָה; וְהַשְּׁלִישִׁי בְּלִקּוּטֵי שׁוֹשַׁנָּה, ד״ה ׳מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ׳): מַדּוּעַ מְלַמְּדִים אֶת כָּל הַתּוֹרָה לַתִּינוֹק, וְאַחַר־כָּךְ מַשְׁכִּיחִין מִמֶּנּוּ אֶת הַכֹּל? לְכְאוֹרָה שֶׁלֹּא יְלַמְּדוּהוּ, וּמִמֵּילָא לֹא יִהְיֶה מַה לְהַשְׁכִּיחַ מִמֶּנּוּ, וְלֹא צְרִיכִים לְנַחֵם אוֹתוֹ... וּמַהִי הַסִּבָּה שֶׁצְּרִיכִים לְלַמֵּד אוֹתוֹ מִקֹּדֶם - אִם אַחַר־כָּךְ מִמֵּילָא מַשְׁכִּיחִים מִמֶּנּוּ אֶת הַכֹּל?

מַסְבִּיר הָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע, דְּאַף שֶׁמַּשְׁכִּיחִים מִמֶּנּוּ אֶת הַכֹּל, מִכָּל־מָקוֹם הַ׳רְשִׁימוּ׳ קַיָּם וְנִשְׁאָר אֶצְלוֹ, וְזֶהוּ הַנּוֹתֵן בּוֹ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חַיִל בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּבָר מָטְבָּע בּוֹ הָרִשְׁימוּ דִּקְדֻשָּׁה מִמַּה שֶּׁזָּכָה לְהַשִּׂיג בְּמֵעֵי אִמּוֹ, וּבְכֹחַ זֶה הוּא יָכוֹל לַחֲזֹר אֶל הַכֹּל חֲזָרָה בִּימֵי חַיָּיו.

וּמְגַלֶּה רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן קפח): מִי יָכוֹל לְהַחֲזִיר לָאָדָם אֶת כָּל אֲבֵדוֹתָיו שֶׁאָבַד? הַצַּדִּיק! כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק, אֲזַי הַצַּדִּיק מֵשִׁיב לוֹ אֶת כָּל הָאֲבֵדוֹת שֶׁלּוֹ, וְנִכְלָל בָּזֶה כָּל מַה שֶּׁשָּׁכַח בְּצֵאתוֹ לָאֲוִיר הָעוֹלָם [וְכַמְּבֹאָר שָׁם בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁ׳שִׁכְחָה׳ הַיְנוּ ׳אֲבֵדָה׳], כִּי כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהִתְקָרֵב אֶל הַצַּדִּיק, הַצַּדִּיק מְגַלֶּה לוֹ אֵיךְ יִזְכֶּה לִלְמֹד תּוֹרָה, אֵיךְ יִזְכֶּה לַעֲסֹק בִּתְפִלָּה, אֵיךְ יִזְכֶּה לִגְמֹל חֶסֶד עִם הַשֵּׁנִי, וּמְלַמְּדוֹ דַּרְכֵי הַנְהָגוֹת יְשָׁרוֹת בִּימֵי חַיָּיו, וּמִמֵּילָא זוֹכֶה שֶׁחוֹזְרִים לוֹ כָּל הָאֲבֵדוֹת, וְהוּא הֲכִי מְאֻשָּׁר בִּימֵי חַיָּיו.

וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁיֶּשְׁנָהּ אֲבֵדָה נוֹסֶפֶת שֶׁאָדָם מְאַבֵּד בְּעֵת לֵידָתוֹ - אֶת בַּת־זוּגוֹ, דְּהִנֵּה מִבֹּאר בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (לֶךְ לְךָ פה:), שֶׁשְּׁנֵי בְּנֵי הַזּוּג בַּשָּׁמַיִם הֵם נְשָׁמָה אַחַת, וְרַק כְּשֶׁבָּאִים לְזֶה הָעוֹלָם - זֶה נוֹלָד לְמִשְׁפָּחָה אַחַת, וְזוֹ נוֹלֶדֶת לְמִשְׁפָּחָה אַחֶרֶת (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א, סִימָן רסה), נִמְצָא שֶׁאִבֵּד אֶת בַּת־זוּגוֹ בְּעֵת הַגִּיעוֹ לְזֶה הָעוֹלָם, וְעַל־כֵּן חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְדַמִּים מְצִיאַת הַזִּוּוּג לִמְצִיאַת אֲבֵדָה, כְּמַאֲמָרָם זַ״ל (רֵישׁ מַסֶּכֶת קִדּוּשִׁין): **'בַּעַל אֲבֵדָה מְחַזֵּר אַחַר אֲבֵדָתוֹ'.**

וּכְדֵי לִמְצֹא אֶת הָאֲבֵדָה הַזֹּאת, צְרִיכִים גַּם־כֵּן אֶת הַצַּדִּיק, כִּי הוּא הַמְזַוֵּג זִוּוּגִים, וְכַמְּבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב, סִימָן פט), שֶׁהַצַּדִּיק הוּא הַשַּׁדְכָן, וְעַל־יְדֵי דִּבְרֵי תּוֹרָתוֹ - שֶׁמְּשַׁדֵּךְ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם - פּוֹעֵל שִׁדּוּכִים טוֹבִים לִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל; נִמְצָא שֶׁעַל־יְדֵי הִתְקָרְבוּת לְהַצַּדִּיק - זוֹכִין לַחֲזֹר לְהַכֹּל!

וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁעַל־פִּי־זֶה מוּבָן הֵיטֵב הַטַּעַם, מַדּוּעַ עוֹשִׂין סְעֻדַּת 'שָׁלוֹם־זָכָר' דַּיְקָא בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, וְלֹא תֵּכֶף אַחַר שֶׁנּוֹלַד הַבֵּן וְכַדּוֹמֶה, כִּי שַׁבָּת זֶה בְּחִינַת הַצַּדִּיק, כִּי הוּא נִקְרָא **"שַׁבָּת דְּכוּלְּהוּ יוֹמֵי"** (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק ב, סִימָן סז), וְאָצְלוֹ נִמְצָאִים כָּל הָאֲבֵדוֹת כַּנַּ״ל, וְעַל־יָדוֹ יִזְכֶּה הַיֶּלֶד לַחֲזֹר וְלִלְמֹד כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ שֶׁלָּמַד בִּמְעֵי אִמּוֹ, וְדָבָר זֶה שַׁיָּךְ בְּיוֹתֵר אֶל שַׁבַּת קֹדֶשׁ, שֶׁהוּא זְמַן מְיֻעָד לְלִמּוּד הַתּוֹרָה יוֹתֵר מִכָּל יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה יא, ח): שֶׁאָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַשַּׁבָּת, שֶׁשָּׁאֲלָה מִי יִהְיֶה בֶּן זוּגֵךְ: כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה בֶּן זוּגֵךְ, שֶׁבְּשַׁבָּת יֵשְׁבוּ נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְיִלְמְדוּ תּוֹרָה (תַּנְא־דְּבֵי־אֵלִיָּהוּ רַבָּה, פֶּרֶק א).

וְרָגִיל מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א לוֹמַר עוֹד בִּסְעֻדוֹת 'שָׁלוֹם־זָכָר', שֶׁזֶּהוּ הַטַּעַם שֶׁמַּתְחִילִין לִלְמֹד עִם יְלָדִים דַּיְקָא אֶת פֶּרֶק "אֵלּוּ מְצִיאוֹת" בְּמַסֶּכֶת בָּבָא־מְצִיעָא, כִּי לְכְאוֹרָה יִפָּלֵא, לָמָּה בָּחֲרוּ דַּוְקָא בְּפֶרֶק "אֵלּוּ מְצִיאוֹת"? אִם הַסִּבָּה הִיא כִּי רוֹצִים לְמוּד לֹא כָּל־כָּךְ קָשֶׁה לְהַתְחִיל עִם יְלָדִים, וְכִי חֲסֵרִים פְּרָקִים קַלִּים לְהָבִנָה בְּכָל הַשַּׁ״ס?... וְאִם כְּבָר מַתְחִילִים מַסֶּכֶת בָּבָא מְצִיעָא, מַדּוּעַ לֹא לְהַתְחִיל כְּבָר מֵהַתְחָלַת הַמַּסֶּכֶת - "שְׁנַיִם אוֹחֲזִין"?...

אַךְ עַל־פִּי כָּל הָאָמוּר מוּבָן מְאֹד, כִּי הִנֵּה הַיֶּלֶד זָכָה לִגְדֹּל, וּכְבָר הוּא מַתְחִיל לִלְמֹד גְּמָרָא, וּמִיָּד כְּשֶׁפּוֹתֵחַ אֶת הַגְּמָרָא, מָה מְגַלִּים לוֹ? **"אֵלּוּ מְצִיאוֹת שֶׁלּוֹ" - "יֶלֶד יָקָר, זוֹ מְצִיאָה שֶׁלְּךָ! אַתָּה אִבַּדְתָּ אֶת זֶה כְּשֶׁנּוֹלַדְתָּ, וְהִנֵּה עַכְשָׁו אַתָּה זוֹכֶה לִמְצֹא אֶת זֶה בַּחֲזָרָה! זֶה שֶׁלְּךָ!'...**

וְהֶמְשֵׁךְ הַמִּשְׁנָה שָׁם מוּבָנֶת מְאֹד עַל־פִּי הַנַּ״ל, שֶׁאַחַת מִן הָאֲבֵדוֹת שֶׁמְּאַבֵּד הָאָדָם בְּלֶדֶתוֹ הִיא בַּת־זוּגוֹ, וְזֶהוּ שֶׁמַּמְשִׁיכִים שָׁם: **"מָצָא פֵּרוֹת מְפָזָּרִים, מָעוֹת מְפֻזָּרוֹת"** - 'פֵּרוֹת' זֶה עִנְיָן שֶׁל הוֹלָדַת יְלָדִים, וְאַף אִם חַס וְשָׁלוֹם זֶה הָיָה בִּבְחִינַת "מְפֻזָּרִים", רַחֲמָנָא לִצְלָן, עַתָּה - כְּשֶׁזּוֹכֶה לְ"אֵלּוּ מְצִיאוֹת", לִמְצֹא אֶת בַּת־זוּגוֹ, כְּבָר אֵין עִנְיָן שֶׁל "מְפֻזָּרִים", כִּי הַכֹּל עַל בָּא עַל מְקוֹמוֹ לְשָׁלוֹם. וְעִנְיַן שֶׁל 'מָעוֹת מְפֻזָּרוֹת' הוּא גַּם־כֵּן שַׁיָּךְ מְאֹד לְנִשּׂוּאִין, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א, סִימָן סט) שֶׁכָּל הַשֶּׁפַע מַגִּיעַ מֵהָאִשָּׁה, נִמְצָא שֶׁפִּיר כְּשֶׁזּוֹכֶה לְ"אֵלּוּ מְצִיאוֹת", הוּא מָצָא אֶת כָּל הַמָּעוֹת הַמְפֻזָּרוֹת...

וּפַעַם אָמַר בְּדֶרֶךְ צַחוּת: **'אִם הַתִּינוֹק סִיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ בְּתוֹךְ תִּשְׁעָה חֳדָשִׁים, זֶה מַכְרִיחַ לִהְיוֹת עַל־פִּי סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל'...** וְזֶה נוֹתֵן לָאָדָם הִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה, הֲלֹא אִם זָכָה הוּא בְּעַצְמוֹ לַעֲשׂוֹת סִיּוּם עַל כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ בִּזְמַן כֹּה קָצָר [וּלְפִי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל בְּתוֹרָה קפ״ח הַנַּ״ל, לֹא רַק אֶת כָּל הַתּוֹרָה הוּא לוֹמֵד בְּאֵלּוּ תִּשְׁעַת הַחֳדָשִׁים, אֶלָּא מַרְאִים לוֹ גַּם־כֵּן אֶת כָּל הַהַשָּׂגוֹת שֶׁיִּזְכֶּה לְהַשִּׂיג בִּימֵי חַיָּיו], הֲרֵי בְּוַדַּאי שֶׁיּוּכַל לַחֲזֹר לְזֶה, וְאִם יְהִי מַתְמִיד בֶּאֱמֶת - יִזְכֶּה לַחֲזֹר לְזֶה, וְאָמְנָם לֹא יִהְיֶה בְּ׳רִבּוּי אוֹר׳ וִירִצָּה תּוֹךְ תִּשְׁעָה חֳדָשִׁים לַעֲשׂוֹת אֶת הַכֹּל... אֲבָל לְכָל הַפָּחוֹת שֶׁיִּזְכֶּה פַּעַם אַחַת בִּימֵי חַיָּיו לַעֲבֹר וּלְטַיֵּל בְּכָל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ - תַּנַ״ךְ, מִשְׁנָיוֹת, גְּמָרָא בַּבְלִי וִירוּשַׁלְמִי, תּוֹסֶפְתָּא, מִדְרַשׁ רַבָּה וְתַנְחוּמָא וּשְׁאָר מִדְרָשִׁים, זֹהַר וְתִקּוּנִים, רַמְבַּ״ם, טוּר, שֻׁלְחָן עָרוּךְ, סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל וּשְׁאָר צַדִּיקִים

קְדוֹשִׁים, וַאֲזַי לֹא יֵעוֹל בְּכִיסוּפָא לְעָלְמָא דְּאָתֵי, וְהַכֹּל בְּכֹחַ הַצַּדִּיק שֶׁמְּעוֹרֵר אוֹתוֹ לְכָךְ, כִּי (חֲגִיגָה ב:) **"סְתָם חֵרֵשׁ"** - שֶׁהוּא לֹא שׁוֹמֵעַ דִּבְרֵי הַצַּדִּיק, אֲזַי מֵחֲמַת שֶׁ**"אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ"** אֶת דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים וְהַמְּעוֹרְרִים, עַל־יְדֵי־זֶה **"וְאֵינוֹ מְדַבֵּר"** דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים, רַחֲמָנָא לִצְלָן (עֵין לִקּוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ס).

וְדַיֵּק זֹאת מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א בִּלְשׁוֹן חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּאֹפֶן נִפְלָא, וְאָמַר שֶׁזֶּהוּ **"בָּא מַלְאָךְ וְסוֹטְרוֹ 'עַל פִּיו'"** וְכָךְ שׁוֹכֵחַ אֶת הַכֹּל, וּמַדּוּעַ סוֹטְרוֹ 'עַל פִּיו'? לְכְאוֹרָה הָיָה צָרִיךְ לְסוֹטְרוֹ "עַל מֹחוֹ" אוֹ "עַל לִבּוֹ", וּכְמוֹ שֶׁיֵּשׁ הַחוֹשְׁבִים, שֶׁזֶּה עִקַּר הַלִּמּוּד - לְהָבִין וּלְהַעֲמִיק בַּתּוֹרָה, אֹם־כֵּן מַדּוּעַ דַּיְקָא 'עַל פִּיו'? אַךְ בָּזֶה מֻנָּח כָּל הַסּוֹד שֶׁל סֵדֶר־דֶּרֶךְ־הַלִּמּוּד שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁהָעִקָּר בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הוּא הָאֱמִירָה, וְכִלְשׁוֹנוֹ (שִׂיחוֹת הָר"ן, סִימָן עו): **"שֶׁאֵין צְרִיכִין בְּלִמּוּד, רַק הָאֱמִירָה לְבַד, לוֹמַר הַדְּבָרִים כַּסֵּדֶר"**; עַיֵּן שָׁם. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁהַמַּלְאָךְ רוֹצֶה לְהַשְׁכִּיחוֹ - סוֹטְרוֹ 'עַל פִּיו' דַּיְקָא, שֶׁזֶּה הַכְּלִי שֶׁעַל־יָדוֹ זָכָה לְכָל מַה שֶּׁזָּכָה בְּמֵעֵי אִמּוֹ, וְזוֹהִי הָעֵצָה לָאָדָם אֵיךְ יִזְכֶּה לַחֲזֹר לְכָל זֶה - דַּיְקָא עַל־יְדֵי 'פִּיו', שֶׁיַּרְגִּיל עַצְמוֹ לוֹמַר הָרְבֵּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְקַיֵּם בּוֹ לְשׁוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל שָׁם: **"וּמִמֵּילָא יָבִין"**, כִּי מִ'דִּבּוּר בְּלֹא דֵּעָה' יָבוֹא לְ'דִבּוּר בְּדֵעָה' (לִקּוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א, סִימָן עד), אַשְׁרֵי לוֹ!

וּפַעַם שָׁאַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א, הַאִם נָכוֹן הַדָּבָר, שֶׁהַשֵּׂקֶל שֶׁיֵּשׁ אֵצֶל כָּל אֶחָד בֵּין הָאַף לַפֶּה - זֶה כְּתוֹצָאָה מִסְּטִירַת הַמַּלְאָךְ בְּעֵת הַלֵּידָה, וְעָנָה מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א שֶׁאָכֵן כָּךְ מְקֻבָּל בָּעוֹלָם, וְיֵשׁ בָּזֶה לִמּוּד נוֹרָא וְנִפְלָא שֶׁל הִתְחַזְּקוּת לָאָדָם, כִּי יוֹצֵא שֶׁהַמַּלְאָךְ לֹא סוֹטְרוֹ "עַל פִּיו" מַמָּשׁ, אֶלָּא מְעַט לְמַעְלָה מִן הַפֶּה, וְהוּא מְחַבֵּר בֵּין הָאַף לַפֶּה, וּמָה הַלִּמּוּד בָּזֶה? כִּי רַבֵּנוּ זַ"ל מְגַלֶּה לָנוּ, שֶׁקְּדֻשַּׁת הַחֹטֶם הִיא 'אֲרִיכוּת אַפַּיִם', שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לְסַבְלָנוּת עֲצוּמָה בְּכָל פְּרָט בִּימֵי חַיָּיו, וּבְיוֹתֵר - בְּעִנְיַן הָאֱמוּר שֶׁל 'לַחֲזֹר לְכָל מַה שֶּׁאָבַד וְשָׁכַח', דְּהִנֵּה הָאָדָם רוֹצֶה בֶּאֱמֶת לְהַתְחִיל בְּקִבְיעַת שְׁעוּרִים בַּתּוֹרָה, וְלִלְמֹד כְּסִדְרָן וּבְהַתְמָדָה, אֲבָל הוּא מִיָּד מִתְיָאֵשׁ בְּאָמְרוֹ 'אֵיךְ אוּכַל לִזְכּוֹת לְזֶה... הַתּוֹרָה 'רְחָבָה מִנִּי יָם', וְכִי אֶזְכֶּה פַּעַם לַעֲבֹר וּלְטַיֵּל בְּכֻלָּהּ?'... וְנוֹפֵל מֵאֹד בְּדַעְתּוֹ מֵחֲמַת כֵּן.

וּלְעוֹלָם זֶה מִדְרַשׁ מְפֹרָשׁ בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה ה, ח): **'מִי שֶׁהוּא טִפֵּשׁ אוֹמֵר מִי הוּא יָכוֹל לִלְמֹד כָּל הַתּוֹרָה, נִזְיקִין שִׁלְשִׁים פְּרָקִים, כֵּלִים שִׁלְשִׁים פְּרָקִים. וְהֶחָכָם אוֹמֵר הֲרֵינִי לוֹמֵד שְׁתֵּי הֲלָכוֹת הַיּוֹם וּשְׁתַּיִם לְמָחָר עַד שֶׁאֲנִי לוֹמְדָהּ כֻּלָּהּ'**; וְזוֹ הָעֵצָה לָאָדָם, שֶׁיְּצַמְצֵם עַצְמוֹ בִּלְמוּדוֹ, וְיִרְאֶה לִלְמֹד בְּכָל יוֹם שִׁעוּר מְסֻיָּם בַּתּוֹרָה - דַּף גְּמָרָא בַּבְלִי, דַּף יְרוּשַׁלְמִי, פֶּרֶק תּוֹסֶפְתָּא, פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, דַּף זֹהַר, מִכָּל דָּבָר מְעַט [כַּמּוּבָן, כָּל זֶה בְּגֶדֶר 'מִינִימוּם', וְאִם יוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁמִּסְגָּל לַעֲשׂוֹת קְצָת יוֹתֵר מִזֶּה - אַשְׁרֵי לוֹ, וּבִלְבַד שֶׁיִּהְיֶה לוֹ 'צִמְצוּם קָדוֹשׁ'], וְאִם יִהְיֶה חָזָק בָּזֶה בְּסַבְלָנוּת גְּדוֹלָה, כָּל יוֹם מְעַט, סוֹף כָּל סוֹף יִזְכֶּה לִרְאוֹת שֶׁהַנֵּה הוּא מְסַיֵּם עוֹד פֶּרֶק, עוֹד מַסֶּכֶת, עוֹד כֶּרֶךְ, עֲדֵי יִזְכֶּה לַעֲבֹר וּלְטַיֵּל בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ.

זֶהוּ הַלִּמּוּד הַנִּפְלָא הַטָּמוּן בְּעִנְיַן **"סוֹטְרוֹ עַל פִּיו"**, שֶׁאָכֵן זֶה לֹא עַל הַפֶּה מַמָּשׁ, אֶלָּא הֵיכָן שֶׁהַחִבּוּר בֵּין הַחֹטֶם לַפֶּה, לְהוֹרוֹת לָאָדָם: אַתָּה רוֹצֶה לִזְכּוֹת לַחֲזֹר לְהַכֹּל? אַתָּה רוֹצֶה לִזְכּוֹת לִקְדֻשַּׁת הַפֶּה? רְאֵה לְחַבֵּר אֶת זֶה יַחַד עִם הַחֹטֶם, תִּתְאַזֵּר בְּסַבְלָנוּת גְּדוֹלָה עַל כָּל צַעַד וְשַׁעַל בִּימֵי חַיֶּיךָ, וְאִם תַּחְזִיק חָזָק - סוֹף כָּל סוֹף תַּחֲזֹר לְהַכֹּל, וְתִתְהֶיה הֲכִי מְאֻשָּׁר בְּחַיֶּיךָ!

וְהַלִּמּוּד הַזֶּה הוּא גַּם־כֵּן גַּבֵּי תְּפִלָּה, וְדָבָר זֶה מְפֹרָשׁ בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ב) בְּעִנְיַן חֶרֶב הַתְּפִלָּה, שֶׁקִּשּׁוּרָהּ הֵיטֵב לִקְדֻשַּׁת הַחֹטֶם, בִּבְחִינַת (יְשַׁעְיָהוּ מח, ט) "וְתִהִלָּתִי אֶחֱטָם לָךְ", כִּי הַכֹּל תָּלוּי בִּקְדֻשַּׁת הַחֹטֶם שֶׁל הָאָדָם, וְאִם תִּהְיֶה לוֹ סַבְלָנוּת אֲמִתִּית - יִזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וּמְאֻשָּׁרִים.

וּבִדְבַר הַמַּאֲכָלִים שֶׁנּוֹהֲגִין לֶאֱכֹל בְּסְעֻדָּה זוֹ, מְבֹאָר לְעֵיל שֶׁנּוֹהֲגִין לֶאֱכֹל פּוֹלִים וְחוּמּוּס מֵחֲמַת שֶׁהֵם מַאֲכָל אֲבֵלִים, וּפַעַם אָמַר מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א רְמָזִים נִפְלָאִים בָּזֶה, כִּי בְּשִׂפַּת אִידִישׁ קוֹרִין לְחוּמּוּס **"אַרְבִּיס"**, וְהוּא רֶמֶז לַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית טז, י) **"הַרְבָּה**

אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲךָ וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב״, וּבָזֶה מְבָרְכִים וּמוֹדִים לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל שֶׁזָּכָה לְבִרְכַּת הַבָּנִים, וּבְאוֹתוֹ עֵת מִתְפַּלְּלִים עַל כֻּלָּם שֶׁיִּזְכּוּ לְהִפָּקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

וְכֵן נוֹהֲגִין לִשְׁתּוֹת מְעַט בִּירָה לִ׳לְחַיִּים׳, וְגַם בָּזֶה אָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁהָעִנְיָן הוּא עַל־פִּי הַכָּתוּב (מִשְׁלֵי לא, ו) ״תְּנוּ שֵׁכָר לְאוֹבֵד וְיַיִן לְמָרֵי נָפֶשׁ״, וַהֲרֵי הַיֶּלֶד הוּא בִּבְחִינַת ״אוֹבֵד״, כִּי אֹבֵד וְשָׁכַח אֶת תּוֹרָתוֹ, וְלָכֵן מְנַחֲמִים אוֹתוֹ שֶׁיִּזְכֶּה לְהִתְקָרֵב אֶל ״הָרַבִּי״ הַגָּדוֹל [׳הָרַבִּי׳ אוֹתִיּוֹת ׳בִּירָה׳], וּבָזֶה יֶחְזְרוּ לוֹ כָּל אֲבֵדוֹתָיו. וְדָבָר זֶה מְרֻמָּז גַּם בְּתֹבַת ׳אַרְבִּיס׳ הַנַּ״ל, שֶׁבָּהּ יֵשׁ רֶמֶז לְאוֹתִיּוֹת ׳רַבִּי׳, כִּי זֶה עִקַּר הַנֶּחָמָה שֶׁלּוֹ, שֶׁיִּזְכֶּה לִהְיוֹת מְקֹרָב לְצַדִּיק כָּזֶה שֶׁיַּחְזִיר לוֹ אֶת כָּל אֲבֵדוֹתָיו.

אֵלּוּ הֵם הַלְּמוּדִים הַנִּפְלָאִים הַיּוֹצְאִים וְנוֹבְעִים מֵעִנְיָנָהּ שֶׁל סְעֻדַּת ׳שָׁלוֹם־זָכָר׳, וְהַכֹּלָל הוּא, שֶׁזֶּהוּ הִנִּיחוּם הַגָּדוֹל שֶׁמְּנַחֲמִים אֶת הַתִּינוֹק, מְגַלִּים לוֹ אֶת לְמוּדֵי הַצַּדִּיקִים, מְגַלִּים לוֹ שֶׁיִּזְכֶּה לִגְדֹל וּלְהִתְקָרֵב לְצַדִּיקִים, אֲשֶׁר הֵם עִקַּר תִּקְוָתֵנוּ לָעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים, וְאַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לִשְׁמֹעַ מִכָּל הַלְּמוּדִים הַלָּלוּ, וּלְהַחְדִּירָם הֵיטֵב בְּמֹחוֹ וְדַעְתּוֹ, וּלְקַיְּמָם בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, אַשְׁרֵי לוֹ בָּזֶה וּבַבָּא לְנֶצַח נְצָחִים!

״בְּרִיאוּת ה׳ דַּרְכֵי אִישׁ״

בסייעתא דשמיא, בימים הקרובים, תושלם מלאכת העימוד והסידור של הספר הקדוש ״דרכי איש״!

ניתן עדיין לזכות ליטול חלק בהדפסת הספר טרם סגירתו לדפוס – דוא״ל:

s0584563404@gmail.com

״בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ״

הגיליון הקדוש יוצא לאור לעלוי נשמת

פאינה פרידא בת יעקב ע״ה
נלב״ע **אסרו חג שבועות - ז׳ סיון תשע״ז**

אמיל בן אברהם ז״ל
נלב״ע **ט״ו סיון תשע״ז**

יהי רצון שיזכו לעלוי נשמה אמיתי בזכות פעולותיהם הקדושות של צאצאיהם שהותירו אחריהם ברכה, ובגן עדן תהא מנוחתם, אמן ואמן!